

Hasiči



Hasičská stanice Liberec je bod, který ochraňuje prakticky celé Liberecko neboli slangově Zónu Sever. Pracuje v ní šedesát chlapů, kteří jsou ve třech směnách, dvacet čtyři hodin denně, přichystáni zachraňovat majetek, zdraví i životy. Po dobu jednoho roku s nimi dokumentaristé byli takřka denně. Sledovali, jak pracují, žijí a připravují se být vždy tam, kde je jich třeba. Sledovali také, co všechno musí umět, co musí obětovat a co to vlastně znamená být hasič. Jaké je to žít s přísahou, že pro záchranu ostatních jsem ochoten kdykoliv položit i vlastní život.

Šestidílný dokumentární seriál České televize ukáže nejen zásahy hasičů proti živlům – ohni, vodě, větru – a záchranu životů při autonehodách, ale i jejich neustálou a důkladnou přípravu. Protože když jde o lidské životy, hasič nesmí zaváhat, nesmí ani na vteřinu nevědět, co a jak má dělat. Diváci uvidí i každodenní rutinu, dlouhé hodiny při čekání během směn na stanici, ovšem při čekání, která se jen málokdy dají nazvat pohodou. Hasič totiž nemůže zahálet, ani když není přímo v akci – stovky a tisíce hodin cvičení a tréninku zvyšují šance všech – tedy nejenže zachrání cizí životy, ale sami se z akce vrátí živí a zdraví.

„Proniknout do života profesionální hasičské stanice nebylo nic jednoduchého. Každý její pracovní den je úplně jiný, práce je to nesmírně těžká, nebezpečná, psychicky náročná a výrazně ovlivňuje i běžný život všech našich hrdinů. Přesto doufám, že se nám podařilo být věrně u toho, abychom divákům zprostředkovali nevšední zážitek ze zásahu,“ říká **Martina Šantavá**, v jejíž tvůrčí produkční skupině cyklus vznikl.

Režisér Jiří Fedurco: Se štábem jsme byli s hasiči ve sprchách i v posteli

Jak se Vám podařilo přesvědčit hasiče, aby Vás pustili s kamerou mezi sebe?

Na začátku projektu bylo důležité získat požehnání od vedení Hasičského záchranného sboru v Liberci. Potom nás čekal daleko obtížnější úkol - postavit se postupně před všechny směny A, B, C a přesvědčit těch šedesát chlapů, aby do toho šli s námi, aby nás vzali do party a aby jim nevadilo, že jim budeme jeden rok neustále v patách. Od půlky natáčení jeden z našich hrdinů Honza Semerádt pokaždé, když nás uviděl na stanici, z legrace křičel: „Utíkejte, lovci duší jsou tady!“

Proč jste se zaměřili zrovna na libereckou požární stanici?

Liberecká stanice byla jasná už od začátku, neboť žiju nedaleko Liberce a mohl jsem držet v pohotovosti malou kameru a být připraven na výjezd. Druhá věc je, že mám rád hory.

Jaké výzvy pro režiséra přináší natáčení v tak neobvyklých a nebezpečných situacích?

Hlavním problémem na začátku natáčení bylo to, že jakmile se spustil poplach, hasiči vystartovali a okamžitě zmizeli z dohledu. Vůbec jsme je potom nezvládali dohonit. Hasiči jsou zkrátka hodně rychlí! Ale i to jsme během projektu vyřešili a divák o nic nepřijde.

Jak fungoval televizní štáb s hasiči přímo na stanici?

O hasičích se říká, že spolu na stanici a při zásazích prožijí jednu třetinu života. Slouží totiž čtyřicet hodinové služby a pak mají dva dny volno. Natáčeli jsme s nimi prakticky všechno: ranní nástupy, kontroly techniky, snídaně, obědy, večeře. Byli jsme s nimi ve sprchách i v postelích. Zažili jsme s nimi desítky různých cvičení a zásahů.

Jakou nejvíce vyhrocenou situaci jste měli šanci v dokumentu natočit?

O vyhrocené situace nebyla nouze. Hasiči vystřihávali tři ženy z úplně zmuchlaného auta. Zachraňovali srnku uvízlou v plotě a štěně, které se propadlo a zmizelo pod ledem. Zažili jsme několik požárů budov a následná dohašování. Nebezpečná byla i podzimní vichřice, kdy v lese praskaly stromy a padaly jak sirky. Zažili jsme ale i spoustu zbytečných výjezdů a planých poplachů.

Natácel jste už i v prostředí jiných bezpečnostních a záchranných složek, jak byste to srovnal s hasiči?

Oproti natáčení v ženských věznicích, kde jsme byli pod neustálým přísným dohledem, bylo natáčení u hasičů daleko volnější, ale museli jsme ctít jeden zákon: velitel zásahu je i náš velitel. Co řekl velitel, to platilo! To nešlo obejít. Jinak bychom to asi ve zdraví nepřežili.

Jak jste vybírali hlavní účinkující dokumentu?

Naše hrdiny jsme vybírali tak, aby si nebyli podobní, aby zastupovali různé specializace (lezec, chemik, velitel čety, nováček, tisková mluvčí, operátorka), aby byli charismatictí a aby prožívali během seriálu svůj příběh. Dojde i na svatbu.

Na co byste ke sledování Hasičů nalákal diváky?

Díky tomuto seriálu má divák jedinečnou možnost nahlédnout pod pokličku hasičského života. Prožije mimo jiné i příběh úplného nováčka od jeho tvrdého výcviku, přes hasičský slib, až po jeho první opravdový zásah. Ale hlavně bude svědkem desítek napínavých výjezdů v podstatě v přímém přenosu.

nstržm. Jan Kučera

nastupující nováček

Honza je bývalý sportovec, reprezentant v lyžování, a teprve krátce před začátkem natáčení si podal přihlášku k „profíkům“ do Liberce. Úspěšně složil psychotesty, fyzické testy a prošel i zdravotní prohlídkou – navíc v Liberci se právě uvolnilo místo – Honza tedy v polovině dubna podepsal pracovní smlouvu a nastoupil u jednotky. Zpočátku působí u „výjezdovky“, ale není „plnohodnotný“ hasič. Jezdí k zásahům, ale vždy musí pracovat pod dozorem někoho, navíc k některým zásahům se vůbec nedostane. Divák postupně uvidí, jak skládá slib a vydává se absolvovat několik týdnů trvajících školení v hasičském výcvikovém středisku v Brně - teprve potom bude plnohodnotným členem jednotky.

Co Vás přivedlo k povolání hasiče?

Jako malý jsem chtěl být hasičem, ale kvůli sportu jsem tomu nevěnoval tak velkou pozornost. Po ukončení sportovní kariéry jsem hledal další uplatnění. Při činnosti dobrovolného hasiče jsem si uvědomil, že bych se chtěl stát hasičem profesionálním.

Vidíte v té práci poslání?

V zaměstnání hasiče nevidím jen zdroj své obživy, ale spíše poslání pomáhat lidem, kteří zrovna potřebují pomoc.



Je to náročné povolání?

Jak je to fyzicky a psychicky náročné povolání.

Jak se k Vaší volbě povolání staví Vaši blízcí?

Mají obavy z rizika, které v zaměstnání podstupují, ale jsou rádi, že se věnují činnosti, která mě baví, a respektují ho.

Co se Vám honí hlavou, když jedete k požáru?

To je různé. Záleží, o jaký druh požáru se jedná. Jestli je to pouhá hořící popelnice, nebo zda jde o požár bytové jednotky. Přemýšlím většinou nad tím, co se bude odehrávat na místě zásahu.

Jaké bylo provádět tuto nebezpečnou práci s kamerou za zády, musel jste si zvyknout?

Z počátku mě kamera znervózňovala, ale když jsem se plně věnoval výkonu činnosti, tak jsem ji již neregistroval.

Jaký zásah pro Vás byl nejnáročnější?

U sboru jsem krátce a zásahy jsou mnohdy náročné, ale na ten nejnáročnější ještě nedošlo.

por. Mgr. Radka Kostelňáková

operátorka u profíků a dobrovolná hasička

Radka pracuje u profesionálních hasičů jedenáct let jako operátorka na dispečinku. Dálkově vystudovala policejní akademii. Divák uvidí nejen její práci, ale i vztah a následnou svatbu s partnerem Romanem Kostelňákem, hasičem z liberecké stanice. U „profíků“ jsou tak trochu „proti sobě“ (výjezdáči hubují operátorky, že něco pletou a operátorky nadávají na hasiče, že na všem hledají chyby). Roman má dvaceti čtyř hodinovou směnu každý třetí den, stejně jako všichni výjezdoví hasiči. Radka ale pracuje v jiném rytmu – má dvanácti hodinové směny, takže čas, kdy se spolu potkávají, vlastně vůbec nemohou ovlivnit. Oba zároveň fungují u dobrovolných hasičů v Českém Dubu. Tam jsou v případě zásahu oba ve výjezdu a Radka se tak u „dobráků“ stává Romanovou parťačkou. Na konci srpna mají Roman s Radkou velkou hasičskou svatbu v Českém dubu na náměstí.

Co Vás přivedlo k povolání hasiče?

Na začátku stál můj zájem pomáhat lidem a také to, že jsem od celkem raného věku navštěvovala kroužek hasičů, čili jsem k tomuto prostředí tíhla i ve volném času už od dětství.

Vidíte v té práci poslání?

Samozřejmě, že hasičina je poslání. Vždy jde o to, pomoci těm, kteří se dostali do nesnáží. A je jedno, jestli jde o lidi, nebo zvířata.



Co je na Vaší práci nejnáročnější?

Pro operačního důstojníka je občas náročné udržení koncentrace, přehledu o krizových událostech i patřičného nadhledu, který musíme mít, a stejně jako hasiči občas zažíváme psychicky náročné situace.

Jak se k Vaší volbě povolání staví Vaši blízcí?

Moji blízcí si zvykli, že nemám úplně běžné povolání, i když na operačním středisku je celkem bezpečno. Každopádně od nich cítím podporu v tom, co dělám.

Co se Vám honí hlavou, když Vám na operační středisko přijde oznámení požáru?

Při přijetí informace o požáru se snažím nepodcenit dostatek sil a prostředků, které na místo požáru posíláme, a řešit další činnosti, které máme za úkol v souvislosti s těmito situacemi. Na výjezdy se sama také občas podívám se svou dobrovolnou jednotkou. Cestou k nim většinou přemýšlím o tom, co mě čeká, jaký by mohl být rozsah požáru, co všechno je potřeba si vzít a co budeme na místě muset vyřešit.

Jaká krizová situace pro Vás byla nejnáročnější?

Každá událost je něčím výjimečná. Pro mě osobně jsou nejvíce náročné různé kalamity, kdy je „na nohou“ třeba celý kraj, a pak jsou hodně náročné hovory na tísňové lince, například se sebevrahem nebo s osobou v ohrožení, která nám nedokáže pořádně říci, kde se nachází, a je složité ji najít.

ppor. Bc. Radek Musil, DiS.

ambiciózní sportovec a velitel směny

Radek je u profesionálů osmnáct let a posledních devět let je velitel čety. Hlavním smyslem jeho života je kromě rodiny sport. Na povolání hasiče oceňuje, že má možnost udržovat se v kondici a má hodně volna na rodinu a děti. Jako velitel čety už přímým zásahům především velí. Divák uvidí jeho obvyklé dny v práci, čas s rodinou, ale i přípravu na Světové hasičské hry v Los Angeles. V posledních měsících zintenzivnil přípravu na závody, navíc si sám musí shánět peníze na cestu apod.



Co Vás přivedlo k povolání hasiče?

Bylo to splnění dětského snu. Vždycky mě lákalo, jak je to zaměstnání akční.

Vidíte v té práci poslání?

Poslání v práci hasiče určitě je. Je to zkrátka o pomoci ostatním lidem. Přenáší se to i na moje děti, rozšiřují ve škole osvětu o požárech a hasičském povolání.

Co je na práci hasiče nejnáročnější?

Určitě je to ten stres. Nikdy nevíme, kdy a na jak dlouho

vyjedeme na zásah a s čím se budeme muset vypořádat.

Jak se k Vaší volbě povolání staví Vaši blízcí?

U hasičů sloužím dvacet jedna let, takže okolí to už bere v pohodě, ale museli k tomu dospět. Nejdříve se o mě bála mamka a později i žena. Děti jsou šťastné, že jsem hasič a pomáhám ostatním. Vždy je při návratu ze směny zajímavá, kolik a jaké výjezdy jsem měl. Kamarádi mé povolání uznávají a to mě těší.

Co se Vám honí hlavou, když jedete k požáru?

Při cestě k výjezdu si říkám, jestli jsou pravdivé informace, co nám operační středisko posílá, nebo jestli to bude naštěstí jednodušší. Pak už jen přemýšlím nad tím, abychom v pořádku dojeli, a o tom, jaké úkony musíme vykonat, hned jak dorazíme na místo.

Jaké bylo provádět tuto nebezpečnou práci s kamerou za zády?

Zvyknout si na kameru mi trvalo asi dva měsíce, pak jsem se ji snažil nevnímat. Postupem času ale ledy roztály a bylo to již v pohodě. V praxi to znamenalo, že u zásahu přibýlo pár lidí na hlídání navíc.

Jaký zásah pro Vás byl nejnáročnější a proč?

Nejnáročnější zásah jsem zažil vloni na podzim. Šlo o noční výjezd ubytovacího zařízení s byty a koňskými stájemi. Byl to velký požár a byl mráz. Okolo a v sousedních budovách bylo plno sena. Museli jsme evakuovat stáje. Na místě byl velký počet sil a celý zásah trval velmi dlouho.

Anotace jednotlivých dílů:

první díl

Hasiči si tady, v Liberci, předávají směny vždy v 7 hodin ráno. Stejně je tomu tak i ve všech stanicích po celé republice. A stejně jako všude jinde tu hasičům začíná 24 hodinová směna, kdy musejí být k dispozici na stanici a připraveni se kdykoliv vypravit k výjezdu. Pak teprve potom mají volno, vždy dva následující dny. V prvním díle seriálu se seznámíme s tiskovou mluvčí Zdenkou – ta je vdaná, s manželem mají desetiletého syna a ona pracuje u hasičů už šest let. Je fascinovaná prací svých mužských kolegů, výjezdových hasičů, a neopomene proto nikdy, kdy dostane příležitost, vyzkoušet jejich postupy, techniku a práci. Honza Semerádt je u hasičů už přes dvě dekády a dnes už proto trénuje a učí ostatní - zejména práce ve výškách. Má ženu, dvě dcery a exceluje i v hasičské sportovní disciplíně TFA (Toughest Firefighter Alive), v překladu nejtvrďší hasič ze všech.

druhý díl

Je léto a tisková mluvčí Zdeňka se účastní protichemického cvičení na liberecké stanici. Chce znát i nejmenší detaily práce výjezdových hasičů. Vysvětluje, že je trochu nešťastná, protože se s ženami nepočítá právě při výjezdech k akcím, a zbývají tak na ně spíš kancelářské práce. V Českém Dubu slaví 150. výročí vzniku místního sboru dobrovolných hasičů. Velitel Radek Musil vyjíždí hasit komplikovaný požár štěpky na statku v Jindřichovicích pod Smrkem. On ani Radka Ježková z operačního střediska ještě ale netuší, že tady na několik směn stráví hasiči přes dvě desítky hodin.

třetí díl

Při největší tuzemské soutěži profesionálních hasičů v poskytování první pomoci je jedním ze stanovišť simulovaná havárie vlaku. Mezi figuranty je i Radek Musil s Radkou Ježkovou. Nová tisková mluvčí Pavlína se na radu své předchůdkyně Zdeňky domluví s Honzou Semerádem, aby jí předvedl kompletní hasičskou výstroj, tedy vše, s čím musí umět hasič zacházet. Nováček Honza Kučera odjíždí na patnácti týdenní intenzivní kurz v brněnském výcvikovém zařízení, aby se konečně stal plnohodnotným hasičem. Jenže mezitím na celé Česko udeří kalamita v podobě nevladatelné vichřice.

čtvrtý díl

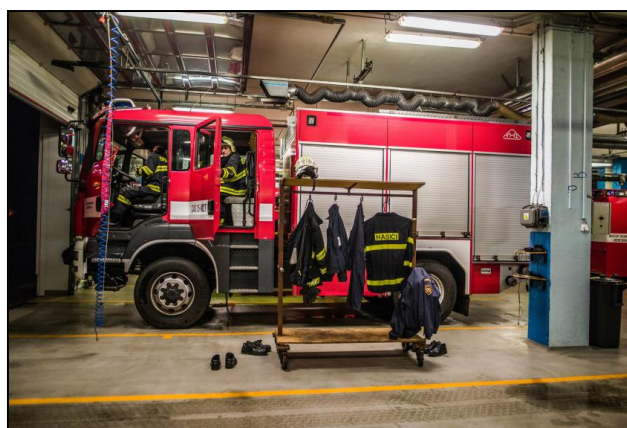
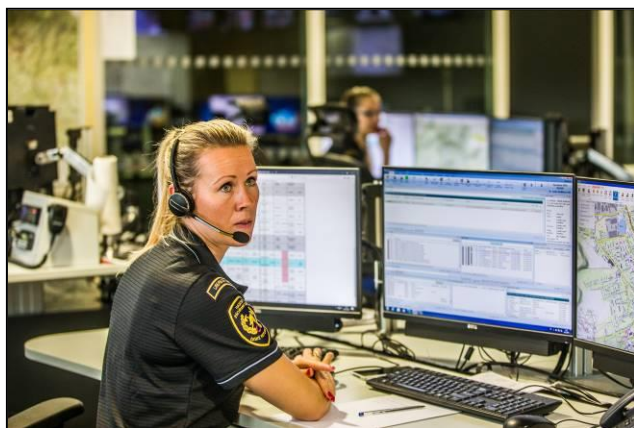
Radek Musil stráví celou noc hašením velkého požáru, hned ráno je vystřídá přímo při zásahu další směna. Chemik Andrej plní po akci dýchací lahve, kdežto Honza Semerádt odjíždí v době svého volna na směnu u horské služby, kde ho čeká pro změnu zachraňování lyžařů. V liberecké stanici se během adventu odehraje tradiční mikulášská, samozřejmě v hasičském stylu. Honza Semerádt se na horách nepříjemně zraní a je odkázán na péči manželky a dvou dcer. Ani na Štědrý večer nemají hasiči klid – Radek Musil a jeho jednotka jede k řece Nise, kde podle náhodného kolemjdoucího na hladině plaval člověk. Vidinu slavnostní večeře na stanici vystřídá pročešávání ledového říčního koryta.

pátý díl

Jirka Pitlík je u hasičů devatenáct let a jako koníčka má natáčení zásahů na přenosnou kameru. Honzovi Kučerovi končí sedmítýdenní kurz, po němž se stane výjezdovým hasičem. Pomalu končí zima a přichází řada akcí, které po kraji organizují dobrovolní hasiči, mezi nimiž je ale i řada profesionálních hasičů. Andrej v místním spolku dobrovolných hasičů připravuje velkou a důležitou událost, která by měla pozdvihnout váženost jejich dobrovolnického spolu. Konečně je tu také jaro. Přestalo se topit, a tak místo střech, které chytly od sazí, je třeba vyrazit na louky, kde jaro přineslo nové výzvy pro zahrádkáře, ale i pro hasiče. Honza Kučera jede poprvé k zásahu jako právoplatný hasič. A Radka s Romanem se konečně rozhodli, že jaro je ideální na uspořádání té největší oslavy jejich několikaletého vztahu.

šestý díl

Radek Musil běhá dlouhé tratě a je v tom tak dobrý, že už několikrát reprezentoval hasiče nejen po Evropě, ale i v USA. Pomáhá mu to i vypořádat se s mnohdy drsnými zážitky, kterými jsou všichni hasiči vystavováni pravidelně. A pokud má být hasič při zásahu platný, musí mít fyzickou téměř jako vrcholoví sportovci. Pro libovolnou formu sportovní aktivity jsou proto v denním rozvrhu vyhrazeny dvě hodiny. Třeba Janu Pipišovi učaroval speciální hasičský sport Firefighter combat challenge – v češtině „hasičská silová výzva“. Jde o soubor disciplín simulujících různé typy zásahů a vše se provádí v zásahové „plné polní“. Že ani sportování není úplně bezpečné, zjistil na závodech i nováček Honza Kučera. Kvůli zranění je dokonce ohrožena jeho další kariéra hasiče. A to všechny hasiče z liberecké stanice čekají již za pár týdnů každoroční fyzické testy. Pravidla jsou nemilosrdná - pokud hasič testy nezvládne, nemůže v práci pokračovat.



režie a kamera: Jiří Fedurco
dramaturgie: Filip Novák, Jakub Režný
výkonný producent: Roman Blaas
kreativní producentka: Martina Šantavá



Kontakt pro média

Kryštof Diatka
Tel.: (+420) 732 087 524
Mob.: (+420) 736 525 809
krystof.diatka@ceskatelevize.cz
www.ceskatelevize.cz

Fotografie

<ftp://ceskatelevize.cz>
pavel.kral@ceskatelevize.cz